

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

НЕДЕЉА 2. ЈУНА 1896.

БРОЈ 23.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТИПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда, актом својим од 23. Маја т. год. Бр. 12107, доставила је општини оваку наредбу команданта дунав. дивиз. од 21. Маја о. г. Бр. 81.

Војеним стражарима, како код војног сењака тако и код свију државних зграда издато је нарочито наређење, да пушчју на свако лице, које се око државних сењака и зграда, ноћу примети — с позивом да суд општински исту достави до знања грађанима, како би знали, да се ноћу не виђају у близини државних зграда.

Предњу наредбу команданта дивиз. области, суд општински саопштава грађанству ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општ. града Београда 25. Маја 1896. год. АБр. 4124 Београд.

ОБЈАВА

Према наређењу Господина министра војног АР. № 1857. од 5. маја т. г. а на основу чл. 103. и 89 закона о устројству

војске, има се извршити попис и обележавање свију коња у земљи, способних за војску; а тако исто да се осмотри и прегледа сва стока и комора са прибором, уписана за војску свију позива.

Војна комисија за извршење овог наређења почеће рад од 22. маја т. г. на тркалишту од 7 сати пре подне и од 3½ сата по подне.

Комисији овој имају да представу:

22. маја, сви обvezници активне коњичке бригаде.

23. маја, сви обvezници резервисти краљеве гарде.

24. маја, сви обvezници коњаници дивизијске коњице редовне војске.

25. маја, сви обvezници коњаници I позива народне војске.

27. маја, сви обvezници коњаници II позива народне војске.

28. маја, сви коњаници ордонанси штабова редовне војске.

29. маја, сви коњаници ордонанси штабова I позива народне војске.

30. маја, сви коњаници ордонанси штабова II позива народне војске.

31. маја, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у редовној војсци.

1. Јуна, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у I и II позиву народ. војске.

Сви напред именовани обvezници треба да представу комисији означених дана лично, са својим прописним коњима и са прописним јахаћим и коњским прибором.

3. Јуна, сви они који дају јахаће коње за сиромашне обvezнике редовне војске, са својим прописним коњима и прописним јахаћим и коњским прибором. Ови обvezници не морају лично да представу комисији, него могу своје коње да упуне по другоме лицу; даље сви обvezници који дају коње за комору редовне војске, са својим коњима, и то:

4. јуна, сви они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. и Е.

5. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. и Л.

6. јуна, чија су имена са почетним словом: Ј. М. Н. О. и П.

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I

ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(одломак из српске историје XVIII века)

Мото: „...Не слави писателя, не удовољи читателей и даже не му дрости нравоучительной, и отолкъ истиинѣ, которая уже сама собою дѣлается напочникомъ удоволствія и пользы“... Караксантъ.

од
ГРГУРА ЈАКШИЋА

(По препоруци Академијској Савета Вел. Школе парада општина београдска стотином динара).

(наставак)

Али, и на њу се у скоро устреми голема турска сила. Победоносни Мухамед, поставши у сев. Албанији непосредни сусед Зети, подиже (1480. г.) против Зете силну војску. Иван-бег храбро изађе на сусрет непријатељу, али му не могаше дати отпора, јер је турска сила далеко превазилазила малену зетску војску. Тако буде принуђен да одступи и да свој пре-

стоји град Жабљак остави Турцима. У том некако, умре Мухамед и Иван користујући се тим догађајем, поврати своју престоницу⁽¹⁾. Али мир потраја за мало.

1482. г. Турци, сакупивши нову војску, почеће опет нападати на Ивана и он већ не имаћаше довољно снаге да продужи неравну борбу. Видећи неизбежну пропаст своје земље он се у очајању обрати Млечима за помоћ. Али, република Св. Марка одби његову молбу. И не само то, него Млечићи су још — док је се Иван на једној страни борио с Турцима — покушавали на другој страни, да ласкавим обећањима придобију за себе становнике у западном крају Иванове државе!... Тако се, дакле, у најкритичнијем тренутку по Зету, Млечићи јављају као отворени непријатељи њезини. Находећи се у тако безизлазном положају и видећи да даље неће моћи да даје отпора Турцима, Иван одлучи да приступи последњем очајном кораку: сазва око себе своје најхрабрије поданике и закле их пред јеванђељем, да ће пре сви изгинути, него ли променити своју

веру и народност. После тога предаде огњу свој престони град Жабљак, остави плодна поља и равнице, па одведе своје храбре људе и насељи их по тврдим Зетским стенама, а сâм остане код Обода и ријечкој нахији. За тим постави свога брата за намесника а сам предузме пут у Италију, да би папи и другим западним владаоцима представио опасност, која је од стране Турака грозила свему хришћанском свету и да би, бар кога од владалаца склонио, да прими учешће у борби против Турака. Али, западна Јевропа у то време беше занета својим унутрашњим пословима: у западној цркви јавило се тада растројство, које из најпре изазва хуситство и за тим реформацију; у политичком животу такође је учињен прелом: падао је феудализам и ници су нови политички односи. Тако Иваново путовање на Запад останде безуспешно.

Лишен и последње наде на туђу помоћ, Иван се реши да у Зетским кршевима заснује нову владавину, под којом би могла да се очува српска слобода и независност. Али је и зато требало средстава, којих он није имао.

(1) Далматински магазинъ 1854. 58.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

7. јуна, чија су имена са почетним словом: Р. С. Т. У. и Ф.

8. јуна, чија су имена са почетним словом: Х. Ц. Г. Ђ. Ш. Ц. и Ч, и ови обvezници не морају доћи лично, него могу своје коње да упунте по другом лицу.

После ових, сви обvezници који дају коње за комору I и II позива народне војске, са својим коњима и то:

10. јуна, сви она чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. К.

11. јуна, чија су имена са почетним словом: Д. Е. Ж. З. И. Л.

12. јуна, чија су имена са почетним словом: Ј. М. Н. О. Ђ.

13. јуна, чија су имена са почетним словом: П. Р. С. Т. У.

14. јуна, чија су имена са почетним словом: Ф. Х. Ц. Ч. Ш.

15. јуна, чија су имена са почетним словом: Ђ. Џ. Ђ. и ови обvezници не морају лично представити комисији него могу да упунте своје коње по другом лицу.

17. јуна, сви обvezници (*коморције*) који дају *комору са коњима* за I позив народне војске, са прописном комором (*кољима и коњима*) односно са товарним коњима и са самаром.

18. јуна, сви обvezници (*коморције*), који дају *комору са коњима* за II позив народне војске са прописном комором, кољима и коњима, односно са товарним коњима и самаром.

19. јуна, сви обvezници који дају *комору са воловима* за I позив народне војске, са прописном комором (*кољима и воловима*.)

20. јуна, сви обvezници који дају *комору са воловима* за II позив народне војске, са прописном комором, кољима и воловима.

21. јуна, сви обvezници, који дају *само волове* за комору редовне војске, са воловима, сви обvezници који дају *само волове*

Тада он продаје своју провинцију Конавле (Contrado di Conali) Дубровчанима за неколико хиљада перпера, да би тим новцем могао уредити себи нову столицу; и сакупивши све своје отиде у Катуне под Ловћеном, где му се необично допадне ловћенски долап, којим тече река Цетина.

На том месту, он сазида, пре свега, цркву у име Рождества Богородице и манастир а за тим и малени дворац за себе.⁽¹⁾

С Иваном се прецелише тада и све зетске војводе, које су му верне остале и мноштво Зећана, који су оскудни живот у горама међу голим кршевима и вечној борби с непријатељем своје вере и народности и суровом климом — претпостављали плодним равницама богате Зете. Потошто је саградио манастир он намисли да пренесе овамо и зетску митрополију, која се тада налазила у манастиру Св. Николе на острву Враници, на што је радо пристао и тадашњи митрополит *Вавило*.

И тамо на висини, где су само орлови вили своја гнезда и чобани стада чували,

⁽¹⁾ По речима Болице, млетачког путника с краја XVII века, који је те грађевине видио, оне нису биле велике, али су биле дивне.

лове за комору I и II позива народне војске, са воловима.

Ови обvezници (који дају само волове) могу упутити своје волове по другом лицу. Напослетку, сви они који имају коње старе од три године па на више, а нису никада са коњима до сада или иначе у војску уписанти, са својим коњима и то:

22. јуна, они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. Е.

25. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. Л. Ђ.

26. јуна, чија су имена са почетним словом: М. Н. О. П. Р. С.

27. јуна, чија су имена са почетним словом: Т. У. Ф. Х. Ц. и

28. јуна, чија су имена са почетним словом: Ч. Ш. Ђ. Ђ. Сви ови могу своје коње упутити по другом лицу, а не морају лично долазити.

Сви напред позвани обvezници, и даваоци коморе имају доћи са коњима и прибором, или и без коња, ако ове из ма каквих узрока немају.

Сви позвани имају собом да понесу и своје војничке билете.

Од напред именованих несме нико изостати, јер ће се изостанак од ове смотре и позива казнити по чл. 88. закона о устројству војске од 500 до 1000 динара или од три до шест месеци затвора.

Од суда општине града Београда, 17. маја 1896. г. ОВБр. 946 у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
23. Маја 1896. год.

Председавао председник г. Мијаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. И. Живадиновић и Јован Антонијевић, од одборника били: г. г. М. Штрбла, Јосиф С. Јовановић, Ђорђе Димитријевић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Девајровић, Сава Кочачевић, Дим. Довијанић, Д-р Војислав М. Суботић, Сто-

подиже се као неким чудом пркva с мањасиром и малени дворац, у којем обитаваше поглавар свега словенског становништва на крајњем југо-истоку и вођа малобројних племена, која су се решила да до последње капије крви бране своју слободу, веру и народност. Они тада бејаху одвојени од света, а окружени са свих страна својим непријатељима, Турцима, који тада заузеше сву Босну и Херцеговину и спустише чак у Боку заузевши Рисан и Нови и све јужно приморје... За њих ни откуда не беше ни једнога гласа саучешћа и утеше нити зрачка наде!... С њима беше само Бог и сва нада њихова беше положена на њу, на гвоздену вољу и јуначке груди њихове....

Иван-бег умре 1490. г. и на престолу га замени син му Ђорђе, који се ожени Млечићком. Негова 25-годишња влада представља само епоху прелаза од световне државе к духовној. Године 1516 он се на свакда удали у Млетке а народ свој препоручи владици.

Млађи му брат *Станиша* још је раније одбегао у Цариград и тамо примио муха-

ван П. Поповић, Мил. Ж. Маринковић, Михаило Михајловић, Јанаћ Константиновић, Голуб С. Јанић, Никола Бонковић, Н. Спасић, Н. Антоновић, Ј. Алкалај.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. маја 1896. године и примљен је без измена.

II

Одборник г. Стев Јорговић примећује, да приватна лица самовласно заузимају општ. земљиште Лауданов шанац и зидају кућа на истом.

Члан суда г. Јован Антонијевић као члан комисије за убаштиње општ. добара одговори је, да је и сама комисија то приметила и да је се обратила полицији да заузимаче присили да општинско земљиште напусте.

Одбор је одлучио,

да се у једној од првих седница са општи одбору цео досадашњи рад те комисије за убаштиње општ. добара.

III

На молбу Петра Новаковића ноћног стражара, АБр. 4014, одбор је решио,

одобрава се Петру Новаковићу тридесет дана одсуства од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

IV

По прочиташа извештаја комисијског ГБр. 894, одбор је одобрио,

одређене осе у улицама поцерској и господској (новим Царице Милице и Бранковој).

V

Председник извештава одбор, да је и Антоније Јовановић месар пристао да за први месарски плац на горњој страни плаћа досадашњу закупну цену са 20% више, и да би према томе остала још два месарска плаца неиздата, и то девети на горњој страни и трећи на доњој страни.

По прочиташа Антонијеве изјаве АБр. 3913, одбор је решио,

да се први месарски плац на горњој страни изда под једногодишњи закуп од

меданство; и за тим, на чelu турске војске, као турски паша, нападао на своју отаџбину; али буде разбијен и побегне под окриље свога господара, који му је даровао земљу у Буматалу, близу бивше зетске столице Скадра, где је се он и насељио, да с временом из његовог рада изађу најпрњи непријатељи његове праве отаџбине!....

Сад народ остаје сâm са својим владиком, који за њу беше све: и духовни пастир и учитељ вере и наставник хришћанске наравствености и вођа му у борби са спољашњим непријатељем и врховни судија и решавалац унутарњих распра и тужаба; а што је главно — стрема пред светињом, у којој се чувало више блага народа, његова духовна моћ и снага, оно народно самосазнање, основано на вери и предањима о славним прецима.⁽¹⁾

Три и по века управљале су Црном Гором владике (митрополити) и од тога дугога времена, два су века остала за нас готово са свим непозната.

Домаћих извора осем народних предања — као што смо напред поменули — нема

⁽¹⁾ Извѣст. с. петерб. благотв. общество. 1886. IV—V 164.

првог маја 1896. године Антонију С. Јовановићу овд. месару под прописаним погодбама а за годишњу цену од хиљаду шест стотина и двадесет динара.

Да се за неиздате плацеве девети на горњој и трећи на доњој страни распише ликитација.

VI

Председник износи одбору на решење извештаја економног одељења о држаној ликитацији за издавање под закуп места за савска купатила за ову летњу сезону на којој није било лиценцијата, и у коме се извештавају предлаже, да се та места поделе на три класе и да се за прво место наплати 1000 динара, за друго 600 дин. а за треће 400 динара, па да се сопственицима купатила издаду ова места по овој ценама без ликитације.

По прочитању тога извештаја АБр. 3923 одбор је решио,

усваја се у свему предлог економног одељења о класификацији места за Савска купатила с тим, да се по означеном ценама издаду сопственицима купатила без ликитације.

(Наставиће се)

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Ликитација. На дан 8. јуна о. г. пре подне од 9 до 12 часова држаће се јавна усмена ликитација у управи грађевинског одељења београдске општине за калдрмишење и грађење тротоара од ломљеног камена целе Фрушкогорске улице. Кауција је 3700 дин.

Ликитације: за Косовску, Ерејску и Солунску улицу (претрес калдрме) 5. јуна о. г., — Ибарску и Лимску и доњи део Мостарске улице (откопавање, калдрмишење и тротоар) 6. јуна о. г. — и Јованову горњу и доњу, и Доситијеву улицу (откопавање, калдрмишење и тротоар) 7. јуна о. г.

Све су ликитације за пре подне одређене, а држаће се у грађев. одељењу ове

готово никаквих. Као неким чудом на Цетињу се сачувао један кратак летопис, из кога сазнајемо само имена владика, по кад што и о смрти њиховој, ако је била необична или о каквим невољама, које су постигле народ, као што су: неродице или настрадаји турски; али је све то преко мере кратко: свега пет листа!...

Али у сред те тамне ноћи — како пише Ровински, — која скрива од нас даљу прошлост Црне Горе, беласне с времена на време и по који слаб зрак светlosti, при којој — пред нас доста јасно излази величанствена слика неприступних гора и на њима шака непобедних горштака, који чувају своју слободу и одбијају јуначки свога непријатеља.

Тако светлим зраком може се назвати вест о оној великој народној скупштини 1614. г. 8. септембра, држаној у Кучини, којој су присуствовали црквени и световни представници Албаније, Босне, Македоније, Бугарске, Србије, Херцеговине и Далматије и којој је председавао пећки патријарх. Црна Гора није овде поменута, јер западни историчари, у којих се налази ово извештење, њу не деле од Албаније, знајући

општине, где се сваког дана и услови и предрачуни могу видети.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Рудолф Ландграф, сопственик изложбе слика предао је општини београдској 80 дин. у сребру за сиротињу београдску.

Новац је овај унесен у новоосновани сиротињски фонд.

Општина београдска у име своје сиротиње изјављује племенитом дародавцу своју топлу захвалност.

Од суда општине београдске 23. Маја 1896. год. ББр. 2082.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 31. јануара 1896. год.

редни брой	Назив рачуна	ОБРТ	СТАЊЕ
1	Рачун благајне	101670 47	20837 56
2	" привремених издатака .	352788 93	341223 93
3	" хартија од вредности .	18438 -	18438 -
4	" непокретности	5297955 03	5297955 03
5	" покретности	78771 64	78771 64
6	" Грађења кеа	80024 05	80024 05
7	" водовода	2739991 65	2739991 65
8	" калдрме из Зајма	664239 79	664239 79
9	" канализације	36782 60	36782 60
10	" школе у д. крају	208401 05	208401 05
11	" " у Палилули	22997 38	22997 38
12	" цркве у дун. крају	52821 18	52821 18
13	" дужника разних	88757 14	88757 14
14	" калдрме	181680 27	181680 27
15	" водовода	58507 44	58507 44
16	" трошарински	28776 19	28776 19
17	" поверилаца разних	20219 07	344379 01
18	" фондова разних	- - -	157018 32
19	" касе фонда гробљанској	- - -	81407 09
20	" фонда регулационог	- - -	19367 99
21	" управе фонд. за раз. фонд.	8365 76	8365 76
22	" " регул. "	44551 28	44551 28
23	" трошарине	110607 97	107737 97
24	" водовода	17676 62	16819 09
25	" фондова за зајмове	- - -	100782 59
26	" пријема	- - -	2140000 -
27	" остава кол. Нар. Банке	2020000 -	2020000 -
28	" Народне Банке	- - -	2043190 20
29	" преносних кредита	860 -	232027 01
30	" ажије резервне	- - -	1643 65
31	" прихода по буџету	- - -	55832 62
32	" расхода	28383 94	28383 94
33	" гробљанској буџета	496 -	2404 36
34	" буџета трошаринског	1159 70	1159 70
35	" главнице	- - -	6969169 80
12264923 15		12264923 15	12147222 64
12264923 15		12147222 64	12147222 64

27. маја 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

нађе на путу и осветивши се на тај начин за пораз под Новим — повуче се.

Као помоћници Сулејман-паши у том нападу били су прногорски потурчењаци, по народном предању потомци оних, који су приликом пораза Станишиног били ухваћени као плен, па се после у Прној Гори насељили.

Тако су Црногорци већ видели какве зле непријатеље имају у својој средини, непријатељи њихове крви или туђе вере, они су већ као опажали да су потурчењаци једна тешка рана на срцу Црне Горе и да ће им они у будуће — подржавајући везе с Турцима на граници — бити од велике штете.

Уз то још умре им г. 1695. и владика Сава Очанић, те народ остале без поглавара!....

Тешки положај Црне Горе у то време дивно је насликан у „Горском Вијенцу“; ево те жалосне слике:

„Што је ово ево неко доба
Те су наше горе ужукале? —
Не разлеку, ратнијем клицима? —
Почину и рја на оружје;
Остале ни земља без главара;
Некршћу се горе усмрђеше!...
Здружио се Турчин с Црногорцем;

да и сâm митрополит иноси титулу: „зетски и скендеријски“. Та знаменита скупштина састала се у след намере херцега Неверског, који је био намислио, да подигне све Хришћане против Турака и то с помоћу паше и чуvenог Џера Жозефа поверилика, онда свемогућега кардинала Ришелије-а. По том плану Црна Гора требала је да послужи као операциони базис....

Од те намере не би ништа, на жалост напушту; али је она свакако важан факат, јер показује да у подјармљеном хришћанству још није био изумро дух слободе.

Такође из странога извора дознајемо и то, да се Црногорци од 1684. г. јављају већ као савезници Млетака, Аустрије и Пољске у њиховој војни против Турака. Црногорци су тада разбили турску војску под предвођењем Топач-паше, узели Нови и вратили га Млечићима.

Помоћ указана од стране Црногорца западним државама не остале без последица.

Године 1690 скадарски везир Сулејман-паша удари ненадно на Црну Гору, пропре до Цетиња, поруши манастир и дворац па предавши огњу и мачу све што

ВОЈНА НАБАВА

На дан 8-ог Јуна т. год. држаће се у Интендантури ове команде јавна устмена лицитација за набаву потребних количина масти за Београдски гарнизон која ће требати до конца ове године.

Лицитација ће бити горњег дана од 9 пре до 1 сахата по подне.

Кауцију полажу српски грађани 10% од излицитиране вредности а странци дупло.

Услови се могу видити у канцеларији Интендантуре сваки дан.

Е.М. 3153. Из канцеларије дунавске дивизијске области 29. Маја 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Према решењу суда општинског од 22. јуна 1896. год. држаће се лицитација у економном одељењу на дан 4. Јуна ове год. од 3—5 сахата по подне, за ваљење камена из II пећине у таш-мајдану.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 23. Маја 1896. год. до 29. Маја 1896. год.

допутовало 595 путника — одпутовало 575 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛО		Из Србије	Аустро-Угарске	Вене и Херцегов.	Црне Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Германије	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе	
Мушки	Женски																
554	41	311	112	25	10	3	25	40	10	9	13	11	13	3	6	4	
Занимање путника:																	
Лежачи и економи	Зават-љаче	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустрискајаца	Гостионичари	Шпеку-ланти и пивари	Раденици	Надничари	Слуге* и келери	Пролетаријат	У јавним локалима	У приватним стаништима	Допутовалих	Отпуштавалих	
49	31	225	74	14	18	27	39	36	32	38	12	—	547	48	+ 20	—	

30. маја 1896. год.

Из статистичког одељења општ. вар. Београда.

Ода виче на равном Цетињу;
Смрад ухвати лава у кљусама;
Затрије се име прилогорско;
Не остале креста од три преста!.....

I

У то најгоре доба по Црну Гору, кад се могло мислити да ће њена слобода савремено пропасти, јави се међу Прилогорцима њихов избавитељ и други оснивач прилогорске слободе — владика Данило, први владалац од династије Петровића, која још и данас управља том јуначком земљом.

Још док је био дете, Нико (Никола) Петровић, остави својевољно дом очин, дође на Цетиње у манастир и постриже се за монаха, осећајући у себи особити позив к духовној служби. У калуђерству је добио име Данило. Образовање његово ограничавало се само на читање црквених књига и обично писање, али не гледећи на то, он је својом високом наравственошћу и умним способностима задобио љубав пра-

вославнога народа, који га је једногласно и против његове жеље, изабрао за свога архијереја и владику 1697. године, кад му није могло бити више од 16—20 година⁽¹⁾. У цетињском летопису има запис: „ваљто 1697 скупише се главари Черногорски на зборъ на Цетинъ и избраше себи за владику и пастира Данила Нѣгуша Сѣпчевића“⁽²⁾. Млади избраник, чији је избор за митрополита, како песма народна пева — поздрављен „огњем из пушака“, рођен је у Његушима, селу под Ловћеном више Котора, а у братству Хераковића који су се ту насељили из Херцеговине, кад је она била Турцима заузета.

После непуне три године послаше га главари у Угарску; у Сечуј, да га тамо патријарх српски Арсеније Чарнојевић III посвети за архијереја. У синђелији, којом патријарх у јуну месецу исте године, јавља паства својој о том догађају, — велисе, даје збор у Сечују био веома свечан и да су

(1) Путешествие Попова, стр. 77.

(2) Историја Милаковића, стр. 104.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНЕ НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 24. маја до 31. маја 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦИНА	
		највећа дин.	најмања дин. пр.
314	Арпаџика	—	—
3107	Брашна кукурузна	11	10
34	Вина бела (од лит.)	—	—
815	Вина црна (од лит.)	60	50
Волова		—	—
8299	Вуне не пране	—	—
51	Говеђине	90	—
41307	Јагањаца	—	—
745	Јечма	9	8
4507	Кајмака	140	130
46	Кожа јагњићих	—	—
214	Коре брезове	—	—
7825	Крава	—	—
90930	Крече	3 60	3 20
6655	Кромпира нови	20	15
2274	Кудеље	—	—
9312	Кукуруза	7	6 60
745	Лоја нетошљеног	55	46
4507	Лука аршиламе	—	—
46	Лука црна	20	15
214	Масла	—	—
7825	Масти	80	75
735	Овса	11	10 50
735	Ораја	—	—
17275	Пасуља	23	22
2177	Пшенице	10 50	10
57	Ражи	9 50	9
460	Ракије ком. (од лит.)	—	—
147	Ракије ком. меке „	—	—
19325	Ракије шљ. љуте „	—	—
12918	Ракије шљ. меке „	—	—
32720	Свиња дебелих	50	45
3688	Свиња средњих	—	—
10100	Сена	5	4
1066	Сире	60	40
1066	Сламе	3	2
4970	Угљена дрвеног	6	5
7400	Шиншарке	—	—
1390	Шљива сувих	30	20
988	Цемента	—	—
7692	Ситнице	—	—
251	Јаја	—	—
	Сукна	—	—
	Чоје	—	—
	Земље за лонце	—	—
	Трешња	35	20
	Поврћа	—	—

на њему били митрополити: захумски Сава, будимски Јевтимије, сремски, Стефан, епископи: Исаја јованопољски, Спиридон вршачки, Герасим зворнички и преподобни архимандрит Јоаким Ђурђевац и још доста властеле и калуђера и да је на сабору јеромонах цетински Данило рукоположен за архијереја „скендеријскога“.⁽¹⁾ Исте године владика се врати из Угарске и на скоро подиже на Цетину једну малу првичницу.

Чим је дошло на Цетине владика је почео озбиљно мислити о начину, како би се Црна Гора очистила од потурчењака.

Предање казује, да су се потурчењаци размимошли од другова Станише Ђурђевића; та вест може имати своје вредности и ако је извесни историчари примају с резервом, само је се мухамеданско морало расирити, на какав особити начин.

(Наставиће се)

(1) Седница 1856. бр. 28.

7. јуна, чија су имена са почетним словом: Р. С. Т. У. и Ф.

8. јуна, чија су имена са почетним словом: Х. Ц. Ђ. Ђ. Ш. П. и Ч, и ови обвезници не морају доћи лично, него могу своје коње да упунте по другом лицу.

После ових, сви обвезници који дају коње за комору I и II позива народне војске, са својим коњима и то:

10. јуна, сви она чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. К.

11. јуна, чија су имена са почетним словом: Д. Е. Ж. З. И. Л.

12. јуна, чија су имена са почетним словом: Ј. М. Н. О. Љ.

13. јуна, чија су имена са почетним словом: П. Р. С. Т. У.

14. јуна, чија су имена са почетним словом: Ф. Х. Ц. Ч. Ш.

15. јуна, чија су имена са почетним словом: Ђ. Џ. Ђ. и ови обвезници не морају лично представити комисији него могу да упунте своје коње по другом лицу.

17. јуна, сви обвезници (*коморције*) који дају *комору са коњима* за I позив народне војске, са прописном комором (*колима и коњима*) односно са товарним коњима и са самаром.

18. јуна, сви обвезници (*коморције*), који дају *комору са коњима* за II позив народне војске са прописном комором, колима и коњима, односно са товарним коњима и самаром.

19. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима* за I позив народне војске, са прописном комором (*колима и воловима*).

20. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима* за II позив народне војске, са прописаном комором, колима и воловима.

21. јуна, сви обвезници, који дају *само волове* за комору редовне војске, са воловима, сви обвезници који дају *само во-*

лове за комору I и II позива народне војске, са воловима.

Ови обвезници (који дају само волове) могу упутити своје волове по другоме лицу. Напослетку, сви они који имају коње старе од три године па на више, а нису нигде са коњима до сада или иначе у војску уписати, са својим коњима и то:

22. јуна, они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. Е.

25. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. Л. Љ.

26. јуна, чија су имена са почетним словом: М. Н. О. П. Р. С.

27. јуна, чија су имена са почетним словом: Т. У. Ф. Х. Ц. и

28. јуна, чија су имена са почетним словом: Ч. Ш. Ђ. Ђ. Сви ови могу своје коње упутити по другом лицу, а не морају лично долазити.

Сви напред позвани обвезници, и даваоци коморе имају доћи са коњима и прибором, или и без коња, ако ове из ма каквих узрока немају.

Сви позвати имају собом да понесу и своје војничке билете.

Од напред именованих несме нико изостати, јер ће се изостанак од ове смотре и позива казнити по чл. 88. закона о устројству војске од 500 до 1000 динара или од три до шест месеци затвора.

Од суда општине града Београда, 17. маја 1896. г. ОВБР. 946 у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
23. Маја 1896. год.

Председавао председник г. Мијаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић, од одборника били: г. г. М. Штрбић, Јосиф С. Јовановић, Ђорђе Димитријевић, Спасоје Илић, Данијан Стојковић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Ћељаровић, Сава Кочачевић, Дим. Довијанић, Д-р Војислав М. Суботић, Сте-

ман Везир, али занети мухамеданским фанатизmom, они су већ почели роптати на самога везира и чекали су згодно време па да се освете. И даде им се у скоро прилика за то.

После кратког времена црква буде готова и онда је требало, да је — по обредима православне цркве — освештана духовни поглавар. Пошто се владика Данило тада још бавио у Сечују код патријарха Арсенија и пошто је Џећ била далеко, да отуда дође патријарх — то црква остале кроз целу 1708. г. неосвећена.

Владика Данило врати се крајем године у Црну Гору, и тада поп-Јова сазва скупштину од свих села, и разложи народу, да цркву треба одмах освештати, пошто онако неосвећена није светиња, но обична кућа. Народ одобри и замоли да им дође владика Данило. Ну, пошто владика црногорски није смео прећи границе турске из страха да га Турци не погубе, — то Зећанима не остале друго, него да од везира искупе ферман, по коме би владика могао доћи и освештати цркву, а да му Турци ништа не учине. Они одмах настани и сакупе у околини прилоге за то, за тим

ван П. Поповић, Мил. Ж. Маринковић, Михаило Михајловић, Јанаћ Константиновић, Голуб С. Јанић, Никола Божковић, Н. Спасић, Н. Антоновић, Ј. Алкалај.

(Свршетак)

VII

Председник извештава одбор, да се одборско повериштво изабрато у седници одборској од 1. фебр. 1896. године АБР 1154, за продају општине имања, које се састоји из 7 одборника, — није никако до данас састало ма да је неколико пута позивано, и да је врло тешко да ће се и састати, јер је број чланова велики.

По саслушању овог извештаја АБР. 4075, одбор је решио,

да се ово повериштво умоли, да поверили му посао сврши с тим, да кад се састану три одборника, могу пуноважно радити.

VIII

Председник извештава одбор, да је грађевинско оделење према решењу одборском од 9. новембра 1895. год. ГБР. 1936 направило предрачун за грађење пута преко брда топчидерског од Вајфертове пиваре до Топчидера, и тражи, да одбор одобри за ово потребан кредит од 28.650 динара.

По саслушању овога и по прочитању извештаја грађ. оделења ГБР. 874, одбор је после поименичног гласања са 12 гласова противу 8 (један није гласао) решио,

да се грађење овога пута одложи за доцније.

IX

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај извештава одбор, да је г. министар народне привреде потврдио правила безименог друштва за електрично осветљење и да је српско-француско друштво за осветљење и железнице пренело концесију за електрично осветљавање Београда на ово безимено друштво, као и да је тај пренос код првостепеног београдско-трговачког суда потврђен.

По саслушању овога и по прочитању извештаја надзорне комисије о овоме, одбор је решио,

Прима се к знању овај пренос концепције за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва на безимено друштво с тим, да суд општински буде дужан настојавати, да нови концепционар у свему испуњава уговор о осветљењу Београда закључен са општином.

X

По прочитању молбе Милке удове Ђерасима Трпковића бив. општинског мераца АБР. 2298, одбор је решио,

изаберу од стране свих села пет људи и пред њима поп-Јова, па их с молбом за ферман упунте везиру у Скадар. Приспезши тамо, они сутра дан изађу пред везира и кажу му жељу и молбу народну. Везир пристаде на то и даде им ферман „да цетињски калуђер може доћи и освештати каурску богомољу у Српској; а да му Турци неће ништа учинити, па то он зајаже своју везирску реч и непреломљену веру турску.“⁽¹⁾

Зећани се захвалише везиру на милости и носећи ферман радосно се вратише у Зету. Народ чувши глас о успеху, одмах пошаље пет људи к владици, да га моле да дође. Они оду к владици и, показавши му ферман, замоле га да дође. Владика им даде реч и посланици се вратише својима.

Кад владика обавести о том Црногорце, они га стадоше одвраћати да не иде, подсећајући га на оне речи народне песме:

„Мајка ме је на рођену клела:
„Да ја вјере у Турчина немам;
„У Турчина и у змију љуту,
„Јер ће свагда вјером преварити!“....

(1) „Далматински магазин. 1884. 72.

www.unilib.rs да се породици пок. Терасима Трпковића бив. општинског мерача издаје из општинске касе а из партије на издржавање породица умрлих општинских службеника по четрдесет динара месечно на име издржавања од петнаестог Маја 1896. г.

XI

Председник износи одбору на решење молбу Ранка Гођевца, фабриканта, којом моли, да му се да под закуп општинско земљиште „Стари Сењак“ да на њему подигне фабрику за металне ствари и земљиште на обали савској за радионицу бродова.

По прочитању те молбе АБр. 232, одбор је одлучио,

да одборници г.г. Стеван П. Поповић Стеван Ђ. Јорковић, Н. Божковић и Мил. Ж. Маринковић извиде на лицу места и поднесу одбору своје мњење, да ли се тражена земљишта могујати под закуп Гођевцу и под каквим погодбама.

XII

Председник износи и по трећи пут одбору на решење понуду Петра Убавкића за откуп бисте Краљеве, коју је он израдио.

Одбор је решио,

овлашћује се Председник општине да са понуђачем Убавкићем ступи у погодбу да општини уступи ову бисту израђену од земље у место од бронзе и да резултат преговора поднесе одбору на одобрење.

XIII

Председник извештава одбор, да је Јован Симић, адв. овд., упутио општини писмо, у коме јој јавља, да је извесна финансијска група из Брисела вољна да набави општини потребан зајам под погодбама у писму означеним, и по-зива општину, да одреди лице, које ће у име њено ступити у ближе односе са том групом.

По прочитању тога писма одбор је одлучио, да се председник општине предходно извести о солидности понуђача и да поднесе одбору извештај.

XIV

Председник износи одбору на одобрење решење судско од 23. Маја 1896. год. АБр. 4082 по коме се имају издати Панти Живковићу менице у место готовог новца, што Панта има примати од општине за израђену калдрму још у 1894. год.

Одбор је решио,

Али им је владика поштујући дату реч као светињу, одговорио речима:

„Није тврде вјере у Омтер“, „Ал' љу похи, да нећу ни доћи: „Ради вјере и закона свога!“..

Тако владика спреми што му беше потребно и пође пут Зете. Док је он путовао, дотле је други ферман везиром објављивао пограничним властима турским „да владику ухвате и везана баје у тамницу“⁽¹⁾.

Владика стигне здраво у Српску лицем на нећељу, дочекан мноштвом народа. Чим је приспео он са свештеницима отпочне освештавање цркве. И сад — настаје једна грозна сцена.... Баш кад је владика свршио свечане обреде и дигао руку да благослови сав сакупљени народ: -- пред цркву баве одред турске крњице, послат од подгоричког управитеља, који одмах растера народ па владику веже и боса пешице одведе у Подгорицу; а кад тамо стигну, управник га окује у тешка гвожђа и баци у тамницу!....

Глас о том свирепству над једним црквеним поглавицом, разнесе се одмах на све стране Зете и Црне Горе. Црногорци

одобрава се у свему ово решење судско о издавању меница Панти Живковићу.

XV

Председник општине извештава одбор, да општина београдска има да плати повећу суму новца за разне оштете због регулације, на које је пресудама судским осуђена, као и за друге ствари, па предлаже одбору, да одобри, да се општина привремено задужи са потребном сумом код једног од овдашњих новчаних завода.

Одбор је одлучио,

да суд поднесе тачан списак оних општинских плаћања, што би се имала овом позајмицом исплатити.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Панаћур. У Лозници држаће се и ове године тродневни Видовски панаћур, у дане 15., 16. и 17. јуна, на коме ће се продавати сви законом допуштени овоземаљски производи.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 29. фебруара 1896. год.

РЕДНИ БРОЈ	НАЗИВ РАЧУНА	ОВЕРТ	СТАЊЕ
1	Рачун благајне	228222 55	181377 69 46844 86
2	„ привремених издатака .	358088 93	12921 — 345167 93
3	„ хартија од вредности .	18438 —	— 18438 —
4	„ непокретности	5297955 03	— 5297955 03
5	„ покретности	78771 64	— 78771 64
6	„ грађења кеа	82248 96	— 82248 96
7	„ водовода	2740040 45	— 2740040 45
8	„ калдрме из Зајма .	664239 79	— 664239 79
9	„ канализације	37002 60	— 37002 60
10	„ школе у д. крају .	208401 05	— 208401 05
11	„ „ у Палилули .	22997 38	— 22997 38
12	„ пркве у дун крају .	53885 58	— 53885 58
13	дужника различ	88977 14	— 88977 14
14	„ калдрме	181680 27	— 181680 27
15	„ водовода	58507 44	— 58507 44
16	„ трошарински	28776 19	— 28776 19
17	„ поверилаца различ	32176 27	— 332596 49
18	фондова различ	— —	— 157028 32
19	касе фонда гробљанског .	— —	— 81407 09
20	фонда регулационог	— —	— 19367 99
21	управе фонд. за раз. фонд.	8365 76	— 8365 76
22	„ „ регул. „	44551 28	— 44551 28
23	„ трошарине	110607 97	— 53067 50
24	„ водовода	17676 62	— 5857 53
25	„ фондова за зајмове .	— —	— 11819 09
26	„ пријема	40000 —	— 2100000 —
27	остава код Нар. Банке .	2020000 —	— 2020000 —
28	Народне Банке	— —	— 2043190 20
29	преносних кредита	7193 35	— 225693 66
30	ажије резервне	— —	— 1643 65
31	прихода по буџету	— —	— 122273 36
32	расхода	60901 56	— 60901 56
33	гробљанског буџета	922 —	— 5351 52
34	буџета трошаринског	1159 70	— 1159 70
35	главнице	232 50	— 6968937 30
		12492020 01	12492020 01
		12158272 17	12158272 17

29. маја 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

на својим га леђима придржавали, да му патње ублаже⁽¹⁾.

Примивши откуп од њих, везир заповеди да се владика одмах пусти. Управитељ подгорички изврши заповест везирову и владику буде одмах ослобођен тамнице а Црногорци водећи га међу собом здрава, веселим ускупицама и пуцњавом из пушака, отпрате га на Цетиње.

Овај је догађај био од велике важности по доцније догађаје у историји Црне Горе. Патње, којима је био подвргнут владика Данило савршено су га убедиле, да му живота нема у Ц. Гори.

Чим је дошао из Зете г. 1702 пред Божић, он сазове на Цетињу велику скупштину свих племенских главара и изађе пред њих с речима: „Ви видите, шта урадише од Црне Горе проклети потурчњаци, па помислите, шта још у напред мисле радити! Они су љуте и отровне змије, које ја никако у зидинама нашим тријети не могу, па ако ове опаке мухомедовце који се не би хтјели покрстити, не истребите из све наше земље, ја вашим

(1) Далм. мај 1844. 29 — Милаковић у својој историји каже 3000 дуката, која је сума са сваке стране за не-вјерицу Ровински мисли да је било 8 000 динара.

(2) Ровински. Црногорић. стр. 512. —

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

a) Гроб за децу	7— д.
б) Гроб за одрасле	12— д.
в) Мала гробница	555·52 д.
г) Велика гробница III реда	998·93 д.
д) Велика гробница II реда	1099·93 д.
е) Велика гробница I реда	1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

a) Од кубног метра	7·00 д.
б) Од акова	0·35 д.

III. Димничарство:

a) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·20 д.
б) За незидан шпархерд	0·20 д.
в) За узидан	0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0·20 д.
б) За чишћење простог димњака	0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима	0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи	0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·75 д.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 30. Маја 1896. год. до 5. Јуна 1896. год.

допутовало 771 путника — одпутовало 666 путника.

Постојбина приспелих путника:

НОЋА		Из Србије	Аустро-Угарске	Бече и Херцегов.	Црне Горе	Грчке	Турске	Вугарске	Румуније	Русије	Германије	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европа	Ван Европе		
МУЖНИХ		711	60	352	158	28	18	13	48	50	8	7	17	15	27	2	21	7
Лекари и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелаг.	Војска	Ученици	Индустријац	Гостионичари	Шпекуланти и пивари	Радници	Надничарп	Слуге и келери	Пролетаријат	У јавним доказима	У приватним становима	Допутовалих	Отпутовалих		
Занимање путника:																		
Из статистичког одељења општ. вар. Београда.																		
50	31	360	68	17	13	16	28	36	61	75	16	—	646	125	+ 105	—		

6. јуна 1896. год.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

- Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
- Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0·70 д.
- Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1·50 д.

За квартове: Дорђолски и палилулски:

- Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
  - Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0·60 д.
  - Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1— д.
- Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВР. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

- Проста кола са 2 коња . . . . . 10— д.
- Кола са анђелима са 2 коња 18— д.
- Стаклена кола са 2 коња . . . . . 24— д.
- Стаклена кола са 4 коња . . . . . 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 31. маја до 7. јуна 1896. г.

КЛОПРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		највећа дин. пр.	најмања дин. пр.
772	Арпадика	—	—
	Брачна кукурузна	11 —	10 —
30681	Вина бела (од лит.)	—	—
	Вина црна (од лит.)	— 60	— 50
	Волова	—	—
	Јагањаца	—	—
872	Јечма	—	—
94	Кајмака	—	—
45416	Кожа јагњећих	8 50	8 —
	Коре брезове	130 —	120 —
77800	Крава	—	—
4938	Креча	—	—
1031	Кромпира нови	3 60	3 20
	Кудеље	10 —	8 —
7799	Кукуруза	65 —	60 —
	Лоја истопљеног	7 20	7 —
1416	Лука арипламе	—	—
35	Лука црна	—	—
1444	Масла	25 —	20 —
1510	Масти	130 —	120 —
15694	Пшенице	10) —	75 —
224	Ражи	11 —	10 60
	Ракије ком. (од лит.)	—	—
1135	Ракије ком. меke „	—	—
	Ракије шљ. љуте „	10 50	10 —
5980	Ракије шљ. меke „	9 —	8 60
12031	Свиња дебелих	—	—
	Свиња средњих	55 —	50 —
28190	Сена	—	—
3940	Сира	— 45	— 30
640	Сламе	50 —	40 —
1020	Уљена дрвеног	—	—
10057	Трешња	5 —	4 —
2752	Поврћа	60 —	40 —
50000	Цемента	2 50	2 —
6270	Ситнице	6 —	5 —
986	Јаја	60 —	20 —
19700	Земље за лонце	—	—
3385	Минералне воде	—	—

На кантару на рампи железничкој прешло је за месец мај ове године 872.760. кила дебелих свиња, и 101.706. кила волова.

Очистивши тако Црну Гору од најгорих унутрашњих непријатеља, владика одмах приону да уреди по ново цркве и манастире.

(Наставиће се)

да ће им ударити на бијеле покладе, а договор чинисмо на николдан пред Божић; али црногорци преварише, на турке не ударише; када ја то виђех, и опети се скучисмо на Ловћен, у житницу манастирску око Ђурђева дне; и ту се договоримо, да ми ударимо у госпођине посте; но госпођине посте дођоше и прођоше а турци осталоше здраво; и још се почеше мнозина турчите, јере их мишаће паша из Подгорице; када ја виђех да Црногорци несмеју турцима уложити ја то оставим стајати до нећеле светијих отаца, а у исту нећеле чујем, је говори народ да оне турци скандарински послати неколико људи, да ме уфате зато што сам бунio црногорце, да своје турке побију, како ја то чујем, пошиљем за Вука Бориловића, и четири брата мартиновића, и све њима кажем како је и што је, и речем им ако неће турке побити, који су међу њима да ћу се ја маћ из Црне Горе; они одговоре да несмију уложити; онда ја узмем моју сабљу и да је Бориловићу, а онијема четворици, једном по ћурак, другоме двије пушке сребрне а четвртом десят дукатах албона по свему томе мени реконо, да неће нипошто што им ја нећу дати моје људе да почну, е се бојах и они да један другога не издају, онда ја дозвољим Вучка Његуша Станишу велестовица и Марка дупљанича и речем њима да они пођу са њима и да они први почну бити турке; и тако пођоше на Божић пре зоре и побише турке цетињске и ћеклице; који некешиће доб' да се покрсте код мене и ту се мој момак Станиша велестовиц рани, али фала богојевици, не би мишића итд. Гласник друштва срб. словесности XVII стр. 315—316 —

старешином и пастиром нећу бити".(1).... Главари пристану на владичин предлог и одлуче за идуће Бадње вече, ударе сложно на све стране и да секу све турско што им под руку дође, осем оних, који би били вољни прећи у праједовску веру; и тада да би боље одржали задату реч, сви буду у манастиру, на светом јеванђељу, пред владиком заклети. После их владика распушти кућама да се спреме за одређени дан....

И дође Бадњи дан. У глуво доба ноћи, кад су потурчењаци рахат спавали, мислећи, да „Власи“ налажу бадњаке и пеку пецива за сутрашњи Божић — буду са свих страна.... Те ноћи одиграна је у Црној Гори једна крвава драма, позната под именом **муха меданске варголомијске ноћи**. Сеча је била ужасна; једне су убијали а друге су покрштавали. Тога јутра, на Божић, осванила је Црна Гора — без потурчењака... Храбри црногорски вitezи честиташе тада

(1) Милаковић, стр. — 92.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

НЕДЕЉА 9. ЈУНА 1896.

БРОЈ 24.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину	6 ДИНАРА
на погодине	3 "
За стране земље на годину	9 "

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТИПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда, актом својим од 23. Маја т. год. Бр. 12107, доставила је општини оваку наредбу команданта дунав. дивиз. од 21. Маја о. г. Бр. 81.

Војеним стражарима, како код војног сењака тако и код свију државних зграда издато је нарочито наређење, да пушћују на свако лице, које се око државних сењака и зграда, ноћу примети — с позивом да суд општински исту достави до знања грађанима, како би знали, да се ноћу не виђају у близини државних зграда.

Предњу наредбу команданта дивиз. области, суд општински саопштава грађанству ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општ. града Београда 25. Маја 1896. год. АБр. 4124

Београд.

ОБЈАВА

Према наређењу Господина министра војног АР. № 1857. од 5. маја т. г. а на основу чл. 103. и 89 закона о устројству

војске, има се извршити попис и обележавање свију коња у земљи, способних за војску; а тако исто да се осмотре и прегледа сва стока и комора са прибором, уписана за војску свију позива.

Војна комисија за извршење овог наређења почеће рад од 22. маја т. г. на тркалишту од 7 сати пре подне и од $3\frac{1}{2}$ сата по подне.

Комисији овој имају да представу:

22. маја, сви обvezници активне коњичке бригаде.

23. маја, сви обvezници резервисти краљеве гарде.

24. маја, сви обvezници коњаници дивизијске коњице редовне војске.

25. маја, сви обvezници коњаници I позива народне војске.

27. маја, сви обvezници коњаници II позива народне војске.

28. маја, сви коњаници ордонанси штабова редовне војске.

29. маја, сви коњаници ордонанси штабова I позива народне војске.

30. маја, сви коњаници ордонанси штабова II позива народне војске.

31. маја, све старешине у опште, који су уписаны за службу на коњима у редовној војсци.

1. Јуна, све старешине у опште, који су уписаны за службу на коњима у I и II позиву народ. војске.

Сви напред именовани обвезници треба да предстану комисији означених дана лично, са својим прописним коњима и са прописним јахаћим и коњским прибором.

3. Јуна, сви они који дају јахаће коње за спромашне обвезнике редовне војске, са својим прописним коњима и прописним јахаћим и коњским прибором. Ови обвезници не морају лично да предстану комисији, него могу своје коње да упуне по другоме лицу; даље сви обвезници који дају коње за комору редовне војске, са својим коњима, и то:

4. јуна, сви они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. и Е.

5. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. и Л.

6. јуна, чија су имена са почетним словом: Љ. М. Н. О. и П.

ком племену црногорском, они су у свакој прилици служили као мост за пренос турског уплива у ову, једину искру, већ погашеног огња српске слободе!.....

Владика је Данило лепо увидео, да су потурчењаци одиста једна опасна рана на срцу Црне Горе, рана од које се она морала или ослободити или распасти! Његовом проницателном уму, била је са свим јасна опасност, која је Црној Гори и њеној православној цркви грозила од ислаамизма, који се све више ширио и био је поставио себи за циљ, да пре свега, ослободи Црну Гору од тог опасног непријатеља Али, ту намеру није било лако остварити, „Шта и како да се ради?“ — о том је млади владика мислио, имајући на памети безизлазни положај своје земље. „Шта сам ја?“ — мислио је он.

„Мало руках, малена и снага,
„Једна сламка међу вихорове;
„Сирак тужни без нигде никога.
„Моје племе сном мртвијем спава;
„Суз моја нема родитеља;
„Нада мном је небо затворено,
„Не прима ми плача ни молитве.
„У ад ми се свидет претворио,
„А сви људи паклени духови.
„О црни дане о црна судбино!
„О, кукавно Српство углашено!“.....

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I

и

ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(одломак из српске историје XVIII века)

Мото: „... Не славь писателя, не удовольствия читателей и даже не мудрости правоучительной, и отнюдь не истины, которая уже сама собою дѣлается напочинкомъ удовольствія и пользы“... Карамзинъ.

од
ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По препоруци Академијској Света Вел. Школе најпре општина београдска стотином динара.]

(наставак)

То се могло десити у тренутку, кад је последњи Црнојевић отишао из Црне Горе и када је народ пао духом у апатију и постао равнодушан према свему, што се око њега догађало. Станишин преступ морао је из најпре узбудити Црногорце, али се с временом то узбуђење претворило у равнодушност, и ако је и он морао имати уза се својих људи, потурчењака, који су се тада вратили на

своја места и пропагирали за мухамеданство. Тој пропаганди помагао је утицај Станишин, у чијим је рукама тада била готово сва трговина на Ријеци. На тај начин мухамеданство је захватало и нове елементе и пустило дубље корен; тако, да су најпосле поникле и читаве општине мухамеданске, које су имале своје старешине а на Ријеци главнога кадију, који је опет зависио од власти у Скадру или Подгорици; они су, дакле признавали само власт турску и владике на њих нису имале никаквога утицаја. Кад је владика Данило дошао на владу, потурчењаци су већ били спутали целу Црну Гору: где је данас Цетиње, ту је онда био само манастир и дворац а општина мухамеданска; где је данашње село Дубовац, на путу из Бајица у Његуше, тамо су живели сами потурчењаци. Много их је било у Теклићима, Озринићима и Цуцама а да не помињемо ријечку и пршиничку нахију, где их је било сила и Бјелопазлића и Прешиће, где су они такође били господари!.... То је „држава у држави“⁽¹⁾ Умножени тако у сва-

⁽¹⁾ Черногорија въ ея прошломъ и настоящемъ, од П. Ровинскога, стр. 517.